

DECYZJA RADY (WPZiB) 2017/2302**z dnia 12 grudnia 2017 r.****w sprawie wsparcia działań OPCW z myślą o udzieleniu pomocy w oczyszczeniu dawnego składu broni chemicznej w Libii w ramach wprowadzania w życie strategii UE przeciw rozprzestrzenianiu broni masowego rażenia**

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 28 ust. 1 i art. 31 ust. 1,

uwzględniając wniosek Wysokiego Przedstawiciela Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W dniu 20 lipca 2016 r. Rada Wykonawcza Organizacji ds. Zakazu Broni Chemicznej (OPCW) przyjęła decyzję EC-M-52/DEC.1 w sprawie zniszczenia broni chemicznej pozostałej w Libii i zwróciła się do Dyrektora Generalnego OPCW o udzielenie Libii pomocy w opracowaniu zmienionego planu niszczenia libijskiej broni chemicznej kategorii 2.
- (2) W dniu 22 lipca 2016 r. Rada Bezpieczeństwa Organizacji Narodów Zjednoczonych przyjęła rezolucję nr 2298, w której pozytywnie przyjęto i zatwierdzono decyzję EC-M-52/DEC.1 i zwrócono się do Dyrektora Generalnego OPCW, by do czasu całkowitego zniszczenia odnośnej broni i potwierdzenia tego faktu regularnie składał Radzie Bezpieczeństwa stosowne sprawozdania.
- (3) W dniu 27 lipca 2016 r. Rada Wykonawcza OPCW przyjęła decyzję EC-M-52/DEC.2 w sprawie szczegółowych wymogów w zakresie niszczenia broni chemicznej kategorii 2 pozostałej w Libii.
- (4) W dniu 12 grudnia 2003 r. Rada Europejska przyjęła strategię UE przeciw rozprzestrzenianiu broni masowego rażenia (zwaną dalej „strategią”), w której podkreślono kluczowe role Konwencji o zakazie prowadzenia badań, produkcji, składowania i użycia broni chemicznej oraz o zniszczeniu jej zapasów (CWC) oraz OPCW w tworzeniu świata wolnego od broni chemicznej.
- (5) Unia aktywnie wdraża tę strategię oraz zapewnia skuteczność środków wymienionych w jej rozdziale III, w szczególności poprzez uruchamianie środków finansowych na wspieranie poszczególnych przedsięwzięć realizowanych przez instytucje wielostronne, takie jak OPCW.
- (6) W dniu 1 sierpnia 2016 r. Dyrektor Generalny OPCW wystosował notę z apelem o wnoszenie dobrowolnych wkładów do nowego funduszu powierniczego na rzecz wsparcia Libii (S/1400/2016).
- (7) W dniu 29 września 2017 r. OPCW zwróciła się do Unii Europejskiej, by ta rozważyła udzielenie – w odpowiednim czasie – pomocy w zapewnieniu środków na sfinansowanie oczyszczenia obiektów niszczenia i składowania w Libii.
- (8) Unia zdecydowanie i konsekwentnie udziela wsparcia OPCW w wykonywaniu jej mandatu. W deklaracji UE z dnia 7 kwietnia 2017 r. stwierdzono, że Unia będzie nadal wspierać wysiłki i prace OPCW.
- (9) Techniczne wdrożenie niniejszej decyzji powinno zostać powierzone OPCW. Przedsięwzięcia wspierane przez Unię mogą być finansowane wyłącznie przez dobrowolne wkłady wnoszone do Sekretariatu Technicznego OPCW. Takie wnoszone przez Unię wkłady w istotny sposób umożliwią OPCW dalsze wykonywanie zadań, jak wskazano w odpowiednich decyzjach Rady Wykonawczej OPCW.
- (10) Nadzór nad właściwym wykorzystaniem wkładu finansowego Unii należy powierzyć Komisji,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

1. Unia wspomaga OPCW w działaniach na rzecz całkowitego zniszczenia zapasów broni chemicznej w Libii, z zastrzeżeniem środków weryfikacyjnych przewidzianych w CWC.

2. Przedsięwzięcie wspierane za pośrednictwem niniejszej decyzji Rady przyczyni się do sfinansowania kosztów działań mających na celu oczyszczenie dawnego składu broni chemicznej w Ruwagha w Libii.

Szczegółowy opis przedsięwzięcia znajduje się w załączniku.

Artykuł 2

1. Za wdrożenie niniejszej decyzji odpowiada Wysoki Przedstawiciel Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa (zwany dalej WP).
2. Realizacja techniczna działań, o których mowa w art. 1 ust. 2, zostaje powierzona OPCW. Wykonuje ona swoje zadanie pod kierownictwem WP. W tym celu WP dokonuje niezbędnych ustaleń z OPCW.

Artykuł 3

1. Finansowa kwota odniesienia na realizację przedsięwzięcia, o którym mowa w art. 1 ust. 2, wynosi 3 035 590,80 EUR.
2. Wydatkami finansowanymi z kwoty określonej w ust. 1 zarządza się zgodnie z procedurami i zasadami mającymi zastosowanie do budżetu Unii.
3. Komisja nadzoruje właściwe zarządzanie wydatkami, o których mowa w ust. 1. W tym celu Komisja zawiera umowę finansową z OPCW. Zgodnie z tą umową finansową OPCW jest zobowiązana do wyeksponowania wkładu Unii stosownie do jego wielkości.
4. Komisja dąży do zawarcia umowy finansowej, o której mowa w ust. 3, niezwłocznie po wejściu w życie niniejszej decyzji. Komisja informuje Radę o wszelkich związanych z tym trudnościach oraz o dacie zawarcia tej umowy finansowej.

Artykuł 4

1. WP składa Radzie sprawozdania z wykonania niniejszej decyzji na podstawie regularnych sprawozdań przygotowywanych przez OPCW. Na podstawie tych sprawozdań Rada dokonuje oceny.
2. Komisja przedstawia Radzie informacje na temat finansowych aspektów realizacji przedsięwzięcia, o którym mowa w art. 1 ust. 2.

Artykuł 5

1. Niniejsza decyzja wchodzi w życie z dniem jej przyjęcia.
2. Niniejsza decyzja wygasa 20 miesięcy po dniu zawarcia umowy finansowej między Komisją a OPCW, o której mowa w art. 3 ust. 3, lub 6 miesięcy po wejściu w życie, jeżeli do tego dnia taka umowa finansowa nie zostanie zawarta.

Sporządzono w Brukseli dnia 12 grudnia 2017 r.

W imieniu Rady
S. MIKSER
Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK

1. Kontekst

W lutym 2014 r. Libia zakończyła proces niszczenia broni chemicznej (BC) kategorii 1 w obiekcie w Ruwagha w prowincji Al-Dżufra. W wyniku tego procesu 24 kontenery transportowe wypełniono odpadami toksycznymi, a trzy kontenery wypełniono solanką. W 2016 r. Libii udało się przelać broń chemiczną kategorii 2 (prekursory), przechowywaną w 45 niszczących zbiornikach, do nowych kontenerów spełniających standardy ISO. Zgodnie z decyzją Rady Wykonawczej OPCW (EC-M-52/DEC.2 z dnia 27 lipca 2016 r.) te nowe kontenery zostały przewiezione do portu w Misracie z myślą o ich wysyłce do Niemiec w celu unieszkodliwienia ich zawartości w wyspecjalizowanym obiekcie. Podczas przelewania w jednym ze zbiorników doszło do reakcji egzotermicznej. Z uwagi na nieznaną właściwość i wysoką lepkość materiału pozostałego w zbiorniku władze niemieckie nie mogły się zgodzić na przyjęcie tego zbiornika w celu jego zniszczenia. 45 opróżnionych zbiorników, w których uprzednio przechowywano wspomnianą broń chemiczną, nadal jest składowanych w obiekcie w Ruwagha. Zbiorniki te są w różnym stanie zniszczenia, a wiele z nich wciąż zawiera pozostałości chemikaliów, które przywierają do ich ścian lub których nie udało się całkowicie wypompować. Ponadto w obiekcie w Ruwagha składowane jest również ok. 350 ton odcieków z hydrolizy HD (gazu musztardowego). Uważa się, że wiele z tych kontenerów wypełniono masą reakcyjną zawierającą silnie kwaśne i niebezpieczne chemikalia, które nie zostały ustabilizowane. Niektóre kontenery są nieszczelne i skorodowane, w związku z czym w celu ich prawidłowego unieszkodliwienia należy przeprowadzić dodatkowe czynności.

W sprawozdaniu ze swojego 83. posiedzenia (z dnia 11 listopada 2016 r.) Rada Wykonawcza OPCW zwróciła się do Sekretariatu Technicznego OPCW o pobranie stosownych próbek, gdy pozwoli na to sytuacja w zakresie bezpieczeństwa w Libii, ale jak dotąd nie było to możliwe. Pobieranie próbek na tym obszarze mogłoby się odbyć, gdyby z pomocą przekazu wideo w czasie rzeczywistym dostosowywano prowadzone działania do sytuacji w zakresie bezpieczeństwa.

W swojej decyzji EC-M-53/DEC.1 z 26 sierpnia 2016 r. Rada Wykonawcza OPCW, w punkcie 2, w którym z zadowoleniem odnosiła się do dobrowolnych wkładów i zobowiązań finansowych różnych państw-stron na rzecz wsparcia procesu niszczenia, odnotowała, że Unia Europejska – w oczekiwaniu na zatwierdzenie wewnątrz Unii – powiadomiła Sekretariat Techniczny, że zamierza zapewnić środki finansowe w celu zniszczenia pozostałych opróżnionych zbiorników i usunięcia zanieczyszczeń środowiskowych w Ruwagha. Dzięki temu, że Unia zwróciła uwagę na tę bieżącą kwestię Libia będzie mogła całkowicie zlikwidować dawne programy dotyczące broni chemicznej w sposób bezpieczny dla środowiska, co podkreśli zaangażowanie Unii na rzecz tego regionu zarówno, jeśli chodzi o skutki w krótkim, jak i w długim okresie.

2. Cele ogólne

Ogólnym celem działania jest przyczynienie się do usunięcia i całkowitego zniszczenia zapasów broni chemicznej w Libii.

Szczegółowe cele działania są następujące:

- zakończenie procesu mającego na celu całkowite oczyszczenie dawnego składu broni chemicznej w Ruwagha (prowincja Al-Dżufra) w sposób bezpieczny dla środowiska, z zastrzeżeniem środków weryfikacyjnych przewidzianych w konwencji o zakazie broni chemicznej (CWC);
- zwiększenie zdolności libijskiego organu krajowego, wyznaczonego zgodnie z art. VII ust. 4 CWC, oraz podmiotów uczestniczących w niszczeniu, dekontaminacji i unieszkodliwianiu materiałów chemicznych w Libii;
- szkolenie osób zaangażowanych w te działania w celu gromadzenia, rejestrowania i przewożenia próbek gleby na terenie i wokół parku zbiorników w Ruwagha zgodnie ze standardami OPCW z wykorzystaniem przekazu wideo w czasie rzeczywistym i hermetyzowanych kamer OPCW, w celu wypełnienia postulatów zawartych w sprawozdaniu z 83. posiedzenia Rady Wykonawczej.

3. Opis działań

Sekretariat Techniczny OPCW będzie udzielał pomocy libijskiemu organowi krajowemu, który będzie ponosił ostateczną odpowiedzialność za całkowite zakończenie procesu oczyszczania.

Sekretariat Techniczny OPCW sporządzi umowę w sprawie wkładu z Biurem ONZ ds. Realizacji Projektów (UNOPS) w celu zatrudnienia libijskiego specjalistycznego przedsiębiorstwa do realizacji przedmiotowego przedsięwzięcia i zapewnienia płatności na rzecz tego przedsiębiorstwa. OPCW, współdziałając z libijskim organem krajowym, będzie nadzorować i zatwierdzać prowadzone prace.

Działanie 1: Spotkania koordynacyjne z udziałem Sekretariatu Technicznego OPCW, libijskiego organu krajowego, konsultantów i ekspertów, oraz wizyty techniczne

Planowane są następujące działania:

- techniczne spotkania konsultacyjne z udziałem Sekretariatu Technicznego OPCW, przedstawicieli Libii oraz technicznego doradcy libijskiego organu krajowego. Ze względów bezpieczeństwa posiedzenia będą się odbywać w Tunezji;
- wizyty przedstawicieli UNOPS i Libii w przedsiębiorstwach zajmujących się produkcją, transportem, sprzedażą i usługami.

Termin: cały okres realizacji przedsięwzięcia.

Działanie 2: Zamówienia na usługi

Planowane są następujące działania:

- zaangażowanie konsultanta technicznego dla libijskiego organu krajowego;
- zlecenie przedsiębiorstwu inżynierskiemu przygotowania projektu basenu do odparowywania;
- zlecenie pracownikom lokalnym prac w zakresie oczyszczania;
- sprzęt łączności wspomagający przekazy wideo w czasie rzeczywistym w kontekście pobierania próbek.

Termin: miesiące 1–6 przedsięwzięcia

Działanie 3: Szkolenie techniczne i szkolenie w zakresie pobierania próbek dla libijskiego organu krajowego

Planowane są następujące działania:

- szkolenie przedstawicieli Libii przez zespoły OPCW zajmujące się szkoleniami inspektorów dotyczące pobierania próbek, plombowania i łańcucha kontroli;
- Transport i szkolenie przedstawicieli Libii w zakresie obsługi kamer i przekazów wideo w czasie rzeczywistym w Tunisie. Nie można przeprowadzić szkoleń na miejscu w związku z brakiem wsparcia ze strony Departamentu Bezpieczeństwa ONZ oraz ze względu na wysokie koszty ubezpieczenia zatrudnionych pracowników w strefie zagrożonej;
- pobranie próbek przez wyszkolonych przedstawicieli Libii.

Termin: miesiące 1–3 przedsięwzięcia

Działanie 4: Wynajem i nabycie sprzętu i materiałów, w tym koszty wymiany, konserwacji i naprawy

Wynajem i nabycie sprzętu wspomagającego budowę basenów do odparowywania. Dołożone zostaną wszelkie starania, by wynająć jak najwięcej sprzętu, zamiast nabywać do niego tytuł własności; jednak niektóre urządzenia zostaną uznane za skażone, a zatem nie będzie można ich zwrócić. W związku z tym po zakończeniu przedsięwzięcia tytuł własności do tych urządzeń przejdzie na libijski organ krajowy, który zatrzyma sprzęt. Chemikalia używane do celów procesu neutralizacji oraz przewody i rury będą stanowić część materiałów zużywalnych przedsięwzięcia. Wszystkie sprzęty potrzebne do większych robót budowlanych, np. dźwigi, buldożery, wózki widłowe, będą wynajmowane.

Sprzęt i materiały będą nabywane od przedsiębiorstw libijskich przez UNOPS. Niemniej jednak niektóre przedmioty, w zależności od pilności przypadku i kosztów, mogą być nabywane przez OPCW.

Termin: cały okres realizacji przedsięwzięcia w zakresie i momencie, w jakich dany sprzęt i usługi są wymagane.

Działanie 5: Nabycie sprzętu ochronnego i systemów wykrywania oraz środków medycznych i wsparcia medycznego

Przy niebezpiecznych chemikaliach należy stosować środki ochrony indywidualnej. Zakłada się, że wszystkie takie środki zostaną zakażone i trzeba je będzie zniszczyć w kraju. Nieużywany sprzęt i materiały przejdą na własność libijskiego organu krajowego, zgodnie z konwencją o zakazie broni chemicznej.

Procedury nabywania sprzętu i materiałów zostaną określone przez OPCW i UNOPS.

Termin: cały okres realizacji przedsięwzięcia.

Działanie 6: Realizacja przedsięwzięcia

Sekretariat Techniczny OPCW zapewni nadzór nad zarządzaniem programem; będzie on obejmował opracowywanie celów pośrednich, przeglądy wewnętrzne, nadzór nad umowami i zarządzanie finansowe. UNOPS nie przekaze środków finansowych przedsiębiorstwom libijskim dopóki zarządzający projektem z ramienia OPCW nie otrzyma od libijskiego organu krajowego pisemnego potwierdzenia, że prace zostały pomyślnie zakończone. Przewidywane działania obejmują:

- nabycie usług zewnętrznych lub zawarcie umowy na usługi specjalne w odniesieniu do pomocy technicznej przy realizacji przedsięwzięcia;
- zapłatę opłat z tytułu zarządzania w odniesieniu do usług w zakresie nabywania i zawierania umów prowadzonych przez Biuro ONZ ds. Realizacji Projektów.

Termin: cały okres realizacji przedsięwzięcia.

4. Orientacyjny plan działania

Czynności, które mają być prowadzone w ramach tego działania, rozpoczną się od etapu przygotowawczego, po którym nastąpią trzy etapy operacyjne.

Etap przygotowawczy:

Zatrudnione zostanie specjalistyczne przedsiębiorstwo, którego zadaniem będzie organizowanie szkoleń w zakresie pobierania próbek dla libijskiego organu krajowego oraz zapewnianie doradztwa i wsparcia technicznego w całym okresie realizacji przedsięwzięcia. Między OPCW a UNOPS zostanie zawarta umowa w sprawie wkładu; ma ona umożliwić zatrudnienie lokalnych przedsiębiorstw w celu przygotowania projektu basenu do odparowywania, zapewnienie wsparcia medycznego w sytuacjach nagłych, nabycie i wynajem niezbędnych towarów i wykonanie prac w zakresie oczyszczania.

Etap 1:

Próbki gleby wokół nieszczelnych kontenerów zostaną pobrane, a działanie to będzie monitorowane za pomocą przekazu wideo w czasie rzeczywistym. Będzie ono obejmować przekaz wideo w czasie rzeczywistym do centrum operacyjnego, tak by inspektorzy OPCW monitorowali pobieranie i pakowanie próbek. Kontenery, które zostały opróżnione przed wysyłką chemikaliów, zostaną przepłukane substancją odkażającą i wodą, a następnie wysłane do huty w celu zniszczenia. Woda po przepłukaniu zostanie umieszczona w kontenerach dostępnych już na miejscu do czasu zbudowania basenu do odparowywania.

Etap 2:

Zaprojektowane i zbudowane zostaną dwa baseny do odparowywania, w których ma być przechowywany materiał zebrany podczas etapu 1 i zneutralizowana uprzednio zawartość 24 zbiorników, w celu naturalnego odparowania wody i zakopania w ziemi soli innych niż niebezpieczne. Zbiorniki wykorzystywane do neutralizacji zawartości 24 skażonych zbiorników zostaną przetransportowane do huty w celu zniszczenia.

Etap 3:

Ok. 350 ton odcieków z hydrolizy HD (gazu musztardowego) obecnie składowanych w obiekcie w Ruwagha zostanie zbadane i w razie potrzeby poddane stosownym procesom, a następnie przepompowane do odnośnych basenów w celu neutralizacji, stabilizacji, odparowania i zakopania w ziemi.

5. Spodziewane wyniki

Spodziewane wyniki działania są następujące:

- zakończenie procesu likwidacji libijskiego programu dotyczącego broni chemicznej;
- przeprowadzenie procesu całkowitego oczyszczania dawnego składu broni chemicznej w Ruwangha w Libii, m.in. poprzez całkowite zniszczenie 45 opróżnionych kontenerów, także w wyniku przetransportowania do huty, jak również ustabilizowanie i zniszczenie 350 ton odcieków HD;

- przeprowadzenie szkoleń technicznych i szkoleń w zakresie pobierania próbek dla libijskiego organu krajowego (CWC);
- zakończenie prowadzonego pod kierownictwem OPCW procesu pobierania próbek gleby wokół nieszczelnych kontenerów i wysyłania tych próbek.

6. Szacowany czas realizacji

Planuje się, że czas realizacji przedsięwzięcia wyniesie 20 miesięcy.

7. Wyeksponowanie wkładu Unii

Wyeksponowanie finansowego wkładu Unii na imprezach lub spotkaniach OPCW: finansowe wsparcie Unii Europejskiej znajdzie odzwierciedlenie w sprawozdaniach Dyrektora Generalnego OPCW i Rady Zarządzającej w odniesieniu do działań w Libii. Flaga UE zostanie umieszczona na wszystkich dokumentach dotyczących przedsięwzięcia.

Wyeksponowanie finansowego wkładu Unii na sprzęcie: OPCW zwróci się do libijskiego organu krajowego o umieszczenie stosownych adnotacji, w tym logo UE, na wszystkich nieużywalnych urządzeniach zakupionych z wykorzystaniem środków UE. OPCW zwróci się do UNOPS, by również stosował się do takich przepisów dotyczących wyeksponowania wsparcia finansowego Unii Europejskiej. W przypadku gdyby umieszczenie przedmiotowych adnotacji mogło mieć niekorzystny wpływ na kwestię przywilejów i immunitetów przysługujących OPCW lub na bezpieczeństwo jego personelu lub beneficjentów końcowych, uzgodnione zostaną stosowne rozwiązania alternatywne.

8. Komitet Sterujący

W skład Komitetu Sterującego tego przedsięwzięcia wejdą przedstawiciele ESDZ i OPCW. Komitet Sterujący będzie regularnie dokonywać przeglądu wykonania niniejszej decyzji, co najmniej co sześć miesięcy, w tym przy pomocy środków komunikacji elektronicznej.

9. Sprawozdawczość

Co sześć miesięcy OPCW będzie przedstawiać opisowe sprawozdanie z postępów, aby dokonać przeglądu postępów w osiągnięciu wyników tego przedsięwzięcia. OPCW przedstawi końcowe sprawozdanie oraz sprawozdanie finansowe w ciągu sześciu miesięcy od zakończenia okresu realizacji.
